

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КЪЊИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

Теч. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крајц. за трипутъ. № 72.

Мртвый Гостъ.

(Продужено)

Капетану небы башъ наймилиѣ. Гледаше у писмо съ укоченимъ очима, и ко е мотрио на нѣга, могао е спазити, да се замислю; едномъ речи, изгледао е као онай, кой сана. Но съ друге стране отцу е было стало за тимъ, да се нѣгова Лепосава радуе свомъ младоженю и да ту свою радость да познати свима, кои су при трапези.

„Како љу се радовати, родителю мой, рече Лепосава, „кадъ я тога Светозара Петловића нисамъ никадъ видила.“

О ты плашльивицо! да, да; я понямъ твоѣ снебывань; то е природна стварь. Но я љу те успокоити. Светозаръ е изображенъ, младъ, вицкасть младићъ; беле му се образи као млеко. Засады изгледа нешто мало слабъ, аль то е одтуда, што е нагло порастао.

„Кадъ сте га видели, отаць?“

Кадъ самъ последний путь быо у Темишвару; реци, пре десетакъ дванаестъ година. Знашъ, кадъ самъ ти донео ону велику лутку; была е скоро колика и ты. Сеѣашъ се. Онда е Светозаръ могао имати текъ некою годину преко двадесетъ. Та красанъ младићъ, да ти око види!

„Я бы волела, да самъ найпре нѣга видила на онда писмо читала.“

Я самъ съ нѣговимъ отцемъ тако и уговорю, да онъ самъ собомъ доѣ на твой данъ, аль ето видишь, шта га е спречило. Кадъ самъ се я жению, я самъ самъ дошао кодъ твоѣ матере. А, мати, шта ти се чини? е ли да си избечила очи? Та я самъ на мукама быо, докъ самъ ту тайну крю одъ васъ. Додуше, одъ тебе небы е затаю; аль вы жене врло сте чудновате. Моя тайна престала бы быти тайна, и онда небы была тако радостна данашня свечаность.

Госпои Мирковића одговори му онако озбыльнимъ гласомъ: „што си учиню, добро е учиню, и ако

ме ниси упытао, шта я мислимъ. Садъ на томъ остае. Богъ некъ благослови твоѣ дѣло!“

Ал' кажи ми шта ти се чини, есамъ ли добро изабрао? — Што е Петловићъ благородникъ, на то не полагаемъ ни коликъ зрно песка; премда оваква девайка као што е наша Лепосава, небы се срдила, кадъ бы е звали милостива госпои. Но знай ты, да е то кућа богата! Я и мени равни непретежемо ништа према нѣму. Богатимъ людма свуда су отворена врата. Одъ Петловића узимаю новаца на заемъ и саме државе, а то не мала стварь. Дакле, кажи ми искрено, налазишъ ли, да е изборъ добро учинѣнь? Казуй, жено, шта мислишь?

„Я налазимъ, да е погоѣно, неможе болъ быти.“ То рекавши спусти очи доле.

Лепосава погледи на матеръ и узданувши рече: „Шта, мати, заръ и вы?“

Командантъ е еднако држао писмо у руци, укочивши очи у нѣга, аль е притомъ добро пазю и на разговоръ, кой е воѣненъ. „Кои врагъ, господинъ капетане“, продере се домаѣниъ, „заръ вамъ е мало еданпутъ прочитати? та олади се чорба!“

Командантъ доѣ къ себи, погледи юштъ еданпутъ на писмо на га онда баца, као да е кужно, и прионе за ело.

Отаць се гиввио, што му кѣи не весела. Спочет ка мислю е, да е самъ погрешю, што е тако изненада стварь одкряю, па е готовъ быо извинити свою кѣерь, што е заѣутала. Но при свемъ томъ неостави се свое шале, и избилловао е у досеткама, само да бы друштво разведрио, аль му се не дало. Само су се смешили нѣгови млаѣи.

Найпосле бы му досадно, па рече кѣери: „Ето дамъ ти власть, девайко, да кажешъ онако одъ срца, есамъ ли погодю волю твою или самъ натрчаю. Слободно кажи твоѣму отцу. Та другѣе ѣнешъ се ты чудити, само докъ видишь младогъ Петловића.“

„Може и то бити, сладкій отаць,“ рече Лепосава. „Я као ваша кћи немогу сумњати о вашој доброј намери, и ова моя исповестъ желимъ да васъ успокои.“

„Но, то е лепо, то ми е мило. Разумна девојка тако и треба да суди о овимъ стварима. Пытай само твою матеръ, па ће ти казати, да е и она у твоје доба тако мислила. Дакле, пуните чаше! За здрављ младоженъ и невесте!“

Отаць се кучне са кћери. То учине и други. Као да се почела враћати добра воля.

„Вражіи посао; како то да се неможе данасъ наћи овде младый Петловићъ, привати господаръ Мирковићъ. „А, то е красанъ угоданъ, човекъ; притомъ дружеванъ, разговоранъ; више е школаучіо него отаць. Я ћу се обкладити, да се нећешъ моћи разстати одъ нѣга, само докъ га видишь. Айде да се обкладимо, да ћешъ ме десетъ пута полюбити у руку одъ радости.“

„Може и то бити, отаць, и я ћу то учинити, ако тако буде, као што Вы велите. Али догодъ га невидимъ, молимъ васъ, престаните говорити о нѣму. Я морамъ найпре видети непознатогъ, а дотле ни едне речице више. Я то молимъ, а знате, сладкій отаць, да ми то право данасъ пристои.“

Отаць се намршти, небы му по вољи, па рече: „а, госпођице, то е данасъ врло крупно одъ васъ, или башъ и манито. Но што му драго. Твоя мати у нѣно доба ніе знала такво што молити.“

„Човече,“ упаде у речъ госпоя Мирковићка, „престани одъ прекора; данасъ е данъ рођеня Лепосаве; ніе прилично врећати е.“

„Право рече,“ одговорити стараць. „Младый Петловићъ доћиће скоро. Данасъ, сутра, мена е, па ће и време лепше бити.“

На томъ се и свршило, и садъ поче забава бивати повольнија. Само што се капетанъ показивао као смрзнутъ; нешто му ніе было до шалеи смея. Домаћица као да е то спазила па му е чешће пунила чашу, кое е было противъ нѣногъ обичая. На капетана е чешће погледала и Лепосава, испитујући своимъ погледомъ нѣгово расположењ. Аво су се случайно среди нѣови погледи, чинило се, као да едно друго тайно запыткуе; изъ капетановы очіу виріо е прекоръ, а Лепосава га е примила као поволянъ одговоръ свомъ срцу.

Прочи пакъ забавляли су се како су знали; шала и смей оживи, а у томъ е стараць предначіо свомъ своіомъ вештиномъ. После ручка требало е любити се съ краљицомъ дана. Случай е донео собомъ, да се командантъ и Лепосава сретну предъ отцемъ.

„Еси чула Лепойка!“ рече отаць, „помисли да е уместо Милана предъ тобомъ онај, кога име я не смею споменути за животъ главе, докъ се лично непояви. Аль само покушай на нѣга мислити, па ћешъ видети, како ће мио бити полюбаць. Дела, лудо, што се устешешъ.“

Миланъ и Лепосава стааше едно спрамъ другогъ. Миланъ увати за руку Лепосаву. Погледесе зеницама и изгубе се, неприметно дотакну имъ се зенице. Отаць, видивши то, одскочи у шали на страну, да бы удеснѣ видіо, како ће се полюбити. Полюбивши се едномъ, измакнусе, но руке имъ быау стиснуте една у другу. Миланъ побледи а Лепосавине очи овлажи суза. Пригну се іошть еданпуть и саставе свое устне. И садъ се хтедоше разстати, аль наеданпуть и опетъ приђу едно другомъ и полюбисе по трећій путъ. Лепосави ударе сузе на очи и удалисе, а Миланъ се окрене лицемъ къ прозору и шараше по окну.

„Шта бы девојки?“ рече отаць, машући главомъ и зачућенъ; говорите, шта іой е? Лепосава! Куда утече?“

Мати е ћутала; спустила очи доле и гледаше у свой прстень; она е прозрела, шта е кћери, па найпосле проговори тихо: „Отаць, поштеди е данасъ; пусти е, некъ се исплаче“.

„Али, — та шта е то?“ упаде у речъ отаць и пође за Лепосавомъ: шта ти е дете мое, што плачешъ?“

Лепосава еднано плакаше казавши отцу, да ни сама незна, зашто іой се плаче.

„Та то су безпослице“, повиче отаць. „Теби е нешто криво, али кажи ми, одъ кога? Да те ніе кара-ла мати?“

— Ніе.

„Да ти ніе што неповљно рекао капетанъ?“

— Ніе.

„До триста ђавола, та вальда нисамъ я? Говори! та я самъ се шалио, немой плакати збогъ тога.“

Утимъ приђе мати и увативши отца за руку, рече му: „ты си данасъ погазіо свою речъ и оскорбіо си кћерь. Презрео си нѣну молбу и ниси хтео прећутати.“

„А, о ономъ непознатомъ? Да, да, имашъ право; ніе было упутно одъ мене. Мани се кћери моя, нећу више. Та нетреба тако яко къ срцу примити одъ отца!“

Едва се успокоила Лепосава. Мати е понуди, да што одсвира. Миланъ узме свою флауту и заедно просвираю неколико игрій, и тако се заврши овај данъ.

(продужиће се.)

ЕРАКЪ И ПЕТАКЪ.

Еракъ. Море, Петаче! Я нисамъ држао, да смо мы тако важни люди, и да нашъ разговоръ нешто вреди.

Петакъ. А я и данасъ држимъ, да смо мы люди мали, а нашъ разговоръ само шала или будалаштина.

Еракъ. Да видишь неће бити тако; о насъ су се почели новинари отимати, и некій пре негди измисли, да смо се мы у Земунъ преселили, само да бы тиме себи више муштерія за новине набавіо; а као да е некими безъ нашегъ разговора и Шумадинка празна, те е оставляю.

Петакъ. Та то е све зато, што су млогомъ свету шале и будалаштине наймилие.

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Я.

Београдъ. 2. Августа Као што смо поуздано разумели, прекоче је прошао на брзоплову поредъ Београда у Цариградъ, Рускій Тайный Совѣтникъ Г. Бутенѣвъ, који је опредѣлилъ за Рускогъ Посланика при Блистателној Порти

Т У Р С К А.

У Цариграду 20. Юлія.

Енглеска флота подъ адмираломъ Хустономъ Стуртомъ отишла је у црно море; а Француска флота подъ адмираломъ Лиономъ одпловила је јуче западно.

Овде у Цариграду има садъ само јошть 200 Енглеза. Кодъ енглескогъ комисаријата чини се изтраживањъ збогъ неки злоупотребљѣња, која су неки чиновници починили.

Са рускимъ пристаништама води се врло живи саобраћај.

Р У С И Я.

„Журналъ де С. Петербургъ“ одъ 18. Юлія доноси намъ слѣдуюћа званична наименовања:

Тайный савѣтникъ грофъ Хрептовичъ, изванредный посланикъ и опуномоћеный министеръ при двору краля белгійскогъ, постављѣнъ је у истомъ качеству кодъ двора енглескогъ. Тайный савѣтникъ баронъ Будбергъ, изванредный посланикъ и опуномоћеный министеръ кодъ немачкогъ савеза и двора великогъ войводе Хессенскогъ, постављѣнъ је у истомъ качеству кодъ двора прайскогъ и оба Мекленбурга. Дѣйствителный статскій (државный) савѣтникъ Глинка, дѣловодитель при дворовима Хесен-Каселскомъ и Насавскомъ и при сенату франкфуртскомъ, наименованъ је за изванредногъ посланика и опуномоћеногъ министра при двору цара бразиліанскогъ (у южной Америки), а на нѣгово мѣсто дошао је дѣйствителный статскій савѣтникъ изъ министерства иностранности дѣла Лабенскій и то у качеству министерскогъ резидента. — Грофъ Толстой дѣйствителный статскій савѣтникъ изъ министерства внутренни дѣла и привременый управитель губерніе Рѣзанске, постављѣнъ је за грађанскогъ гувернера губерніе калугайске, а грофъ Старинскій, савѣтникъ одбора общтегъ кредитногъ друштва, наименованъ је за племићскогъ маршала губерніе аугустовске у краљвству польскомъ.

Пре некогъ времена говорило се, да су у Русији врло рѣђави изгледи за жетву, а и садъ се јошть говори, да ће у внутренности царства бити ове године мршавія жетва него што је была прошле године; напротивъ тога пише „Шлезисше Цайтунгу“ изъ Польске слѣдуюће:

„Пре неколико дана дознали смо свудъ на путу по Польској, а и лично смо се о томе увѣрили, да ће жетва ове године испастаи врло богата и преко свакогъ очекивања. У краљвству польскомъ само је сѣно збогъ млоге кише понегди искварено, напротивъ у Литваніи има га и сувише; пшенице пакъ и ражи има у изобилію,

и моћи ће се знатне количине изъ земљѣ извести. Исто је тако и у Волхиніи и Подоліи. У Варшаву су стигла поуздана извѣстія, да је у южной Русији овогодишња жетва испала врло богата, и да и у провинціјама на источномъ мору такова предстои. Збогъ тога предстои у Варшави знатно падањѣ цѣне рана. Тамошњи прекупци здраво су се поплашили; они се труде изъ цетны жила, да закључене уговоре лиферовања покваре.“

— Намѣстникъ краљвства добио је у последњѣ време одъ правительства једну заповѣсть, по којој ће и Евреји моћи ступити у државну службу.

Ова мѣра, која је духу садашњѣ времена тако сходна, служи правительству на највећу честь. Колико даровиты млади людіи морају тако у чамену пропасти, а то зато само, што їй нетрпеливѣ законъ изключава одъ своју државну званія. То је за положеј Евреја на свакој начинъ многоважанъ коракъ, којимъ се уништаваю предрасуде и обычајно право средњѣгъ вѣка.“

Ф Р А Н Ц У С К А.

У Паризу 27. Юлія.

„Монитеръ“ явля: Маршалъ Пелисіе приспѣо је овде јуче у 5. сатиј после подне, и дочеканъ је одъ маршала Вааяна, Маняна, и одъ своју генерала и полковника париске посаде. Парижани су га съ највећомъ симпатиомъ предурѣли.

— Грофъ Валевскій приміо се опетъ послова министерства иностранности дѣла.

„Монитеръ“ потврђује, да је царъ издао заповѣсть о оној войсци, која је пошла на шпанску границу, да се опетъ натрагъ врати.

В Л А Ш К А И М О Л Д А В И Я.

Изъ Галаца пишу „Корес. Итал.“ о послованю међународне комисіе, постављѣне за расправу границе бесарабске слѣдуюће поединости:

После ђутаня одъ пуны три неделѣ дана дала је комисія за расправу бесарабске границе једва опетъ једанъ знакъ свога живота и быћа. Према се може узети за извѣстно, да су членови ове комисіе извѣштавали за то време своя дотична правительства о течаю нѣовогъ послованя, то мы ипакъ можемо потврдити, да се о томе у Галацу за цѣло то време ніе ништа чуло.

Текъ данасъ добили смо мы посредствомъ пароброда „Метерника“ изъ Одесе вѣсти одъ 6. а сувимъ путемъ вѣсти одъ 8. Юлія. Я ђу вамъ само укратко саобщити, што се о цѣлој ствари тој дознае. Членови комисіе налазе се садъ у Акѣрману, гди ће они најманъ јошть 20 дана бавити се и занимати съ израђенѣмъ землѣвида, на комъ ће бити назначена нова гранична линія. Комисари раде свакој за себе, и они држе текъ кадъ и кадъ по једну сѣдницу.

Тешкоће и неприлике бивају одь дана на дань све веће. Болградъ чини јошть еднако највеће сметањ, и ако се саме силе, које су парискй миръ заключиле и подписале, нелате живо тогъ посла, да се та стварь путемъ дипломатскимъ прекине, комисія доиста јошть неће задуго доби до желаногъ и коначногъ резултата. У овомъ последњемъ случаю тешко да ће комисія послове своје пре конца Марта мес. идуће године окончати. Кадъ се сирѣчь извѣстно зна, да комисія одь 27. Мая, когъ се дана у Бесарабији састала, никакавъ другй успѣхъ не имала, но тај, што се увѣрила о немогућности, да ће свой задатакъ рѣшити моћи: то е онда доиста врло смешно, кадъ страни листови приповѣдају о великомъ успѣваню и скорашињемъ окончаню послова речене комисіе.

Политичкй Прегледъ.

Сви европски, а највећма западни листови обратили су свой позоръ на поступањ Русіе на истоку, и помеђу јој рѣаве намѣре.

Тако вели „Ост-дайче постъ“:

„Сва выша европска дипломатія као да е овога часа яко узбуђена. Заузимањ змйны острова и неповлаченѣ войске изъ тврдинѣ Карса замѣраю Русіи врло яко, како у Паризу и Лондону, тако и у Бечу. Западне силе намѣравају поступи противъ овогъ явногъ нарушеня парискогъ мира съ највећомъ енергиомъ и озбиљношћу.

У Паризу се врло люте на овај поступањ Руса, и то у толико већма, у колико су више са самимъ собомъ задовољни; сва извѣстия са истока являю сирѣчь едногласно, да е нагло заключенѣ мира произвело у Турской велику забуну и негодованѣ, и да е онъ као и нагло повлаченѣ саюзничке войске изъ Турске западнимъ силама яко шкодило, а напротивъ руску силу и славу, која е освоенињемъ Севастополя потавнила была, у очима источны народа опетъ яко подигло.

Говори се да е у Бечу већ дошло до преговора и до претнѣ, и да е енглескй посланикъ претио, да ће у случаю томъ, ако Русія неодложно неповуче войску свою изъ Карса, правительство нѣгово послати флоту у црно море, која ће пристати кодъ каквогъ рускогъ пристаништа, да извршенѣ 3-огъ чланка парискогъ мира силомъ изнуди.

Далѣ вели Преса о томе слѣдујоће:

„Мы садъ видимо, да у данашнѣ време нема светины дати рѣчй и уговора важность оу, кою е пре имала.

Јошть не ни пуны 4 месеца дана одь заключеня мира прошло а Русія већ показуе, да е она свою стару политику само по нужди и привремено на страну бацила, а не, као што е у оно време сва обрадована Европа мыслила, да е она ту политику за навѣкъ оставила.“

Оваквимъ чланцима сви су листови препуни а неки у својој можда претераној зебњи назиру у поступку томъ већ црну будућность и заматакъ предстоји заплета; коихъ се послѣднице недају измѣрити.

Мы засадъ неможемо јошть одечно пресудити, у колико е та забринутость основана; но на свакиј начинъ држимо, да се у томе претеруе и да онога часа, кадъ сви владоцы шилоу сјайна посланства у Москву на торжественно крунисанѣ цара сверускогъ, неће Русія наново заметнути рать на крвљу оближеномъ прибрежю црнога мора, и да неће раскинути младе свеже обновљногъ пријателства.

Мы то съ толико ячимъ основомъ велимо, што најновије вѣсти већ доносе, да е изявљиванѣ рускогъ двора по предмету томъ значая миролюбивогъ, и да е сва прилика, да ће се и овај облачакъ са политичкогъ неба на скоро растурити.

О Г Л А С И.

(1—3) На Ускновение Св. Јована т. е. 29. Августа ове године, држаће се по достојемъ установленю овде у Зайчару петодневный свою отечественны и страны производа панаѣуръ, и за време траяня тогъ панаѣура, дозвољнѣ е Високославнимъ Попечительствомъ Внутреній Дѣла пролазакъ на Састанку Вршке Чуке; које Началничество овдашнѣ свима трговцима и народу обзваное ради нѣовогъ управляня.

№ 2637. Одъ Началничества Округія Црнорѣчкогъ.

(1—3) Долеподписаный продаемъ мою собствену кућу съ плацемъ

постојѣ исподъ два бела Голуба, између комшия съ десне стране господ. Констант. Хранисављвића Началника воен. шт. и съ леве плаць и кућа учитель, Костине деце. Ова кућа съ плацемъ заузима простора 80 фатй дужине, има лице на два сокака, т. е. одь баште господина Митрополита 20 фатй и съ горнѣ стране поредъ госп. Даниловића такоѣрѣ 15 фатй. У авліи има кућа съ две собе, подрумомъ, ћошкомъ и куйномъ одь слабогъ материјала; у авліи има такоѣрѣ куйна, соба и щупа, и врло лепъ буваръ съ водомъ за пиће и пранѣ, у башти врло лепа воћа и лоза одь више година подигнуты. Ко бы волю имао купити

нека се изволи мени приявити я ћу е по приличной цени уступити.

У Београду 1. Августа 1856.

РАДОВАНЪ ЯНКОВИЊЪ,
бакалинѣ на Теразіама.

Продаваће се на лицитацији:

1. У Београду, кућа съ плацемъ презадуженогъ Исака М. Коена дустабана Еврея, 20. 21. и 22. Августа.

2. У Крагуевцу, различ. непокретна добра Милоша и Мате Кара-Николића, 16. 17. и 18. Августа.

Различна непокретна добра пок. Косте Барловца, трговца, даваће се подь аренду средствомъ лицитацији, 8. 9. и 10. Октобра, у Крагуевцу.